UiT Norges arktiske universitet

Hvordan arkivere forskningsdata

Tromsø, 26. september 2023

Helene N. Andreassen (ph.d.) og Andreas Klein (ph.d.)

Universitetsbiblioteket

Formål

- Forstå hensikten med å arkivere forskningsdata og/eller metadata åpent.
- Ha kjennskap til viktige kriterier for valg av arkiv.
- Vite hvordan du kan gå frem for å søke opp egnede arkiver.

- *Vite hva du skal gjøre hvis dine forskningsdata inneholder sensitiv informasjon.*

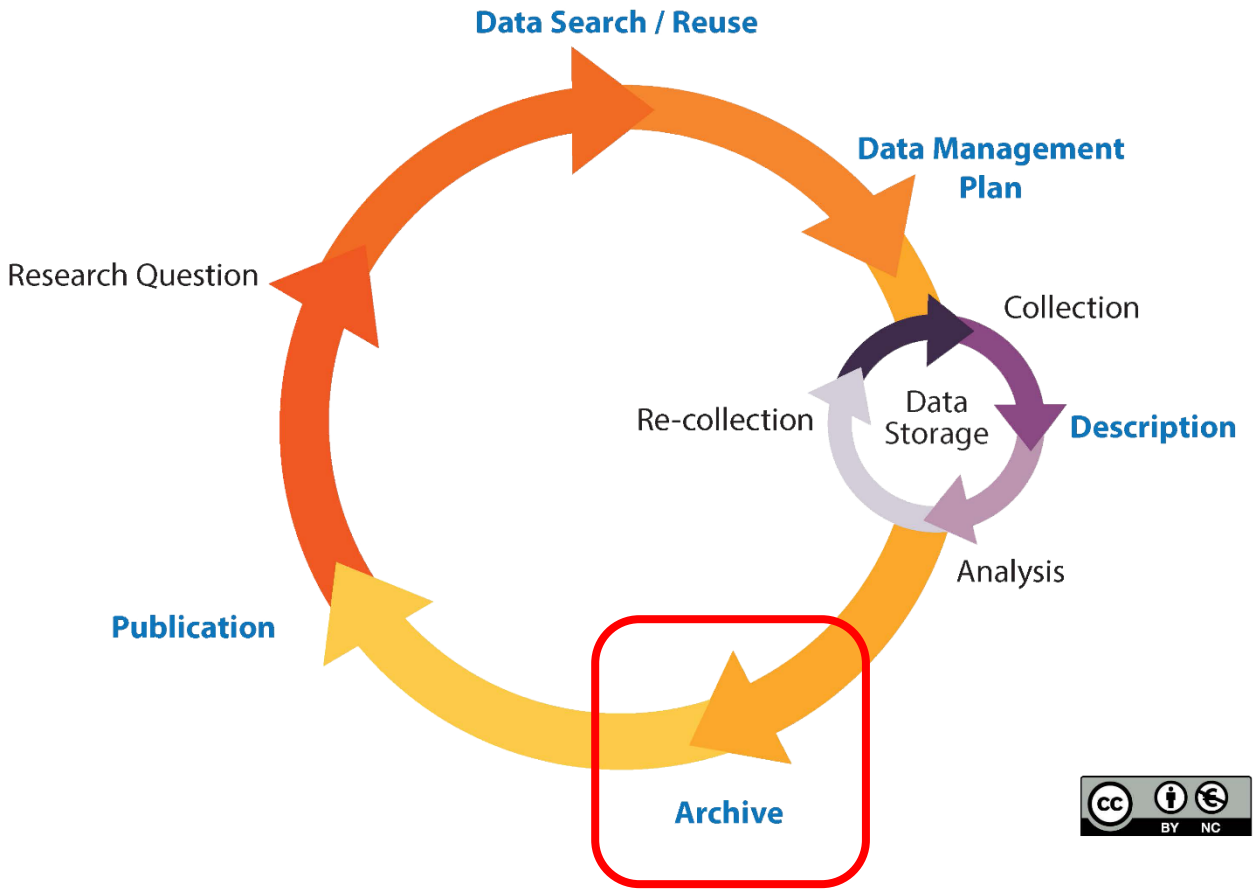

Adapted original source:
The University of California, Santa Cruz,
Data Management LibGuide, Research Data Management Lifecycle, diagram,
viewed May 2, 2016 at <http://guides.library.ucsc.edu/datamanagement>

Arkiverte datasett

Metadata:

Data om data

Citation Metadata

Dataset Persistent ID	doi:10.18710/TGGCSZ
Publication Date	2021-09-30
Title	Replication Data for: Dataset of Consumer-Based Activity Trackers as a Tool for Physical Activity Monitoring in Epidemiological Studies During the COVID-19 Pandemic
Author	Henriksen, André (UiT The Arctic University of Norway) - ORCID: 0000-0002-0918-7444 Johannessen, Erlend (UiT The Arctic University of Norway) - ORCID: 0000-0003-4860-9192 Hartvigsen, Gunnar (UiT The Arctic University of Norway) - ORCID: 0000-0001-8771-9867 Grimsgaard, Sameline (UiT The Arctic University of Norway) - ORCID: 0000-0002-0601-0344 Hopstock, Laila Arnesdatter (UiT The Arctic University of Norway) - ORCID: 0000-0003-0072-7421
Contact	Use email button above to contact. Henriksen, André (UiT The Arctic University of Norway)
Description	This data set contains daily averages for steps, total energy expenditure (TEE), activity energy expenditure (AEE), and moderate-to-vigorous physical activity (MVPA). The data are collected over two years (2019-2020) and daily averages are grouped by month. In addition, daily averages for the whole year of 2019 and 2020 are included. Finally, separate variables for the first and second half of March 2020 (pre- and post COVID-19 lockdown in Norway) are included. Data were collected from 113 participants, who shared their physical activity data using privately owned smart watches and activity trackers from Garmin and Fitbit. (2021-09-15)
Subject	Medicine, Health and Life Sciences; Computer and Information Science
Keyword	COVID-19 (MeSH) energy expenditure (MeSH) steps smart watch fitness tracker (MeSH) actigraphy (MeSH) public health (MeSH) SARS-CoV-2 (MeSH) wearables
Related Publication	Henriksen A, Johannessen E, Hartvigsen G, Grimsgaard S, Hopstock LA Dataset of Consumer-Based Activity Trackers as a Tool for Physical Activity Monitoring in Epidemiological Studies During the COVID-19 Pandemic, Data in Brief [submitted] Henriksen A, Johannessen E, Hartvigsen G, Grimsgaard S, Hopstock LA Consumer-Based Activity Trackers as a Tool for Physical Activity Monitoring in Epidemiological Studies During the COVID-19 Pandemic: Development and Usability Study, JMIR Public Health Surveill 2021;7(4):e23806 doi: 10.2196/23806 https://doi.org/10.2196/23806

Language	English
Producer	UiT The Arctic University of Norway (UiT) https://en.uit.no/
Contributor	Other : Martin Mikalsen
Grant Information	UiT the Arctic University of Norway thematic priority grant: Personalized medicine for public health
Distributor	UiT Open Research Data (UiT The Arctic University of Norway) https://opendata.uit.no/
Depositor	Henriksen, André
Deposit Date	2021-09-15
Date of Collection	Start: 2019-01-01 ; End: 2020-12-31
Kind of Data	Observational; Physical activity
Software	Fitbit Garmin

Metadata: Data om data

Filer: Arkivert med åpen eller begrenset tilgang

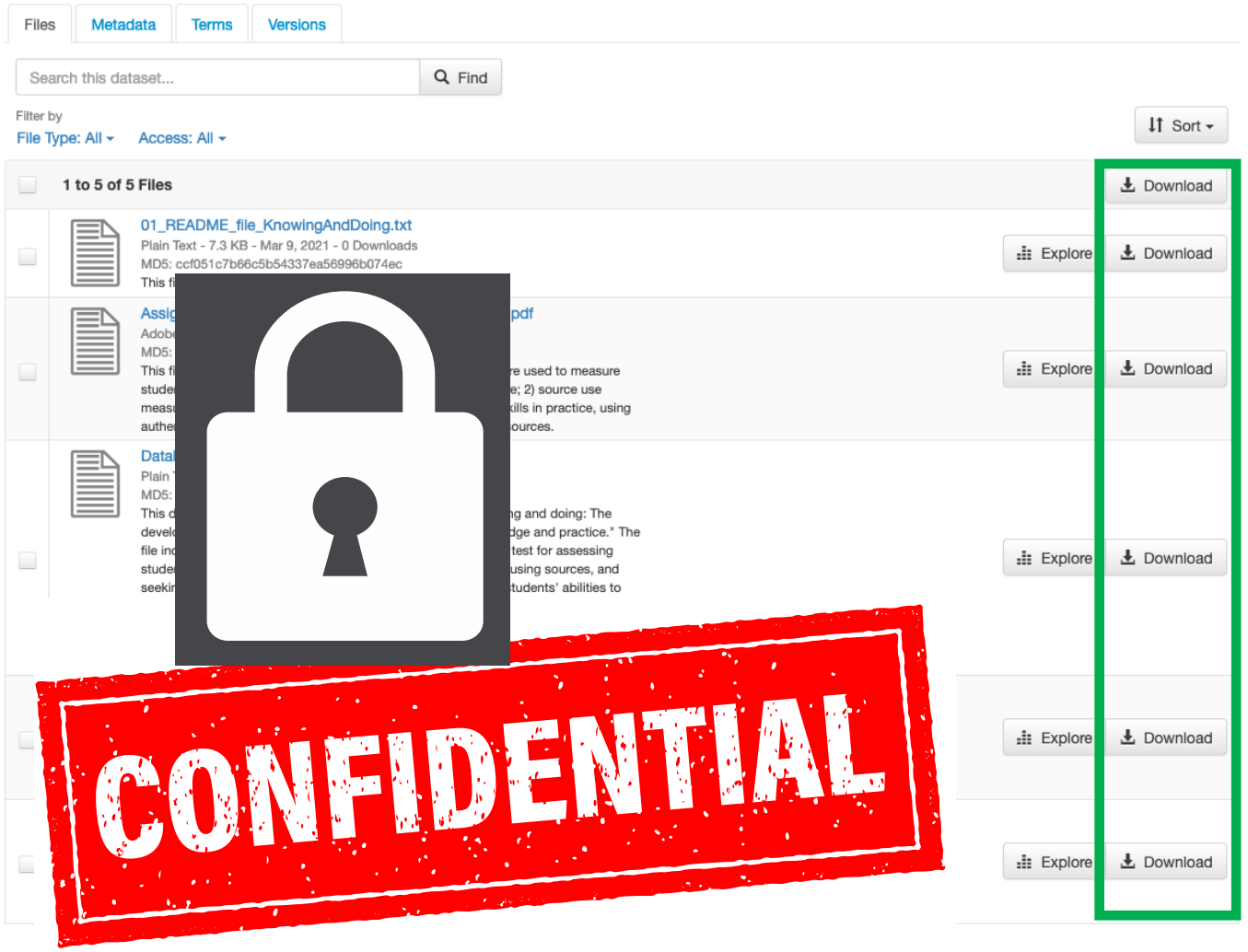

Hvorfor arkivere data?

Transparens

Reproduserbarhet/replikerbarhet

Oppmuntre til forbedring og validering av forskningsmetoder

Oppfylle krav til arkivering

Sikre fremtidig tilgang til dataene

Gjøre dataene FAIR

Øke innflytelsen og synligheten av forskningen din.

Muliggjøre gjenbruk av data i forskning og innovasjon
Bli sitert
Få nye samarbeidspartnere
Imøtekomme forventninger ved evaluering

Krav og forventninger

EU, Horizon 2020

As open as possible,
as closed as necessary

H2020 Programme: Guidelines on Open Access to Scientific Publications and Research Data in Horizon 2020

EU, Horizon Europe (2021-2027)
… robust exceptions to this rule, where access to data needs to be protected and Intellectual Property Rights protected.

Norges forskningsråd

Åpen som standard

Tilgjengeliggjøring av forskningsdata, Norges forskningsråd

Kunnskapsdepartementet

Grunnprinsipp 1: Forskningsdata skal være så åpne som mulig, så lukkede som nødvendig.

Grunnprinsipp 2: Forskningsdata bør håndteres og tilrettelegges slik at verdiene i dataene kan utnyttes best mulig.

Grunnprinsipp 3: Beslutninger om arkivering og tilrettelegging av forskningsdata må tas i forskerfellesskapene.

Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata

Krav og forventninger: UiT

UiT skal bidra til nyskapende, demokratiske og bærekraftige løsninger på store samfunnsutfordringer. For å nå vår ambisjon skal UiT [p]raktisere åpen vitenskap. Vi skal fremme åpenhet i forskning, utdanning og innovasjon [...]

Eallju – Drivkraft i nord: UiTs strategi mot 2030

Forskeren skal gjøre forskningsdata åpent tilgjengelig for videre bruk for alle relevante brukere, så fremt det ikke er juridiske, etiske, sikkerhetsmessige eller kommersielle grunner til ikke å gjøre det.

Prinsipper og retningslinjer for forvaltning av forskningsdata ved UiT
(*oppdatert januar 2021*)

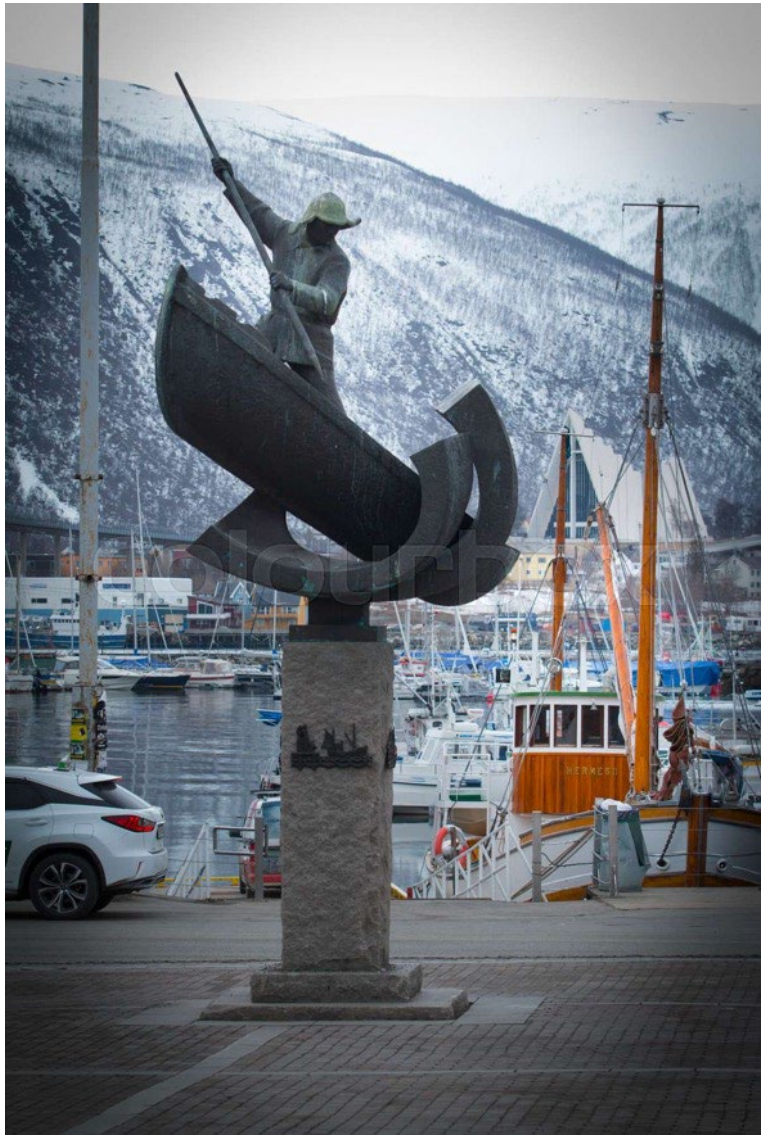

Krav og forventninger: Tidsskrifter

Data Sharing and Materials Availability

After publication, all data and materials (including computer codes) necessary to understand, assess and extend the conclusions of the manuscript must be available to any reader of the Science Partner Journals. All reasonable requests for data or materials must be fulfilled. Unreasonable restrictions on data or material availability may prevent publication.

http://www.sciencemag.org/authors/science-journals-editorial-policies

Hva, når og hvor arkivere?

Hva

Forskningsmiljøene er selv ansvarlige for å avgjøre hva som er arkiv-/deleverdig.

Bruk av data fra tredjepart: Lisens for gjenbruk og ev kontrakt avgjør.

Når

Så tidlig som mulig!

- Datagrunnlag for vitenskapelige publikasjoner: Ikke senere enn ved publikasjonstidspunkt.
- Andre data: Normalt ved prosjektslutt, ev. etter en embargoperiode.

Hvor

«Rettigheter til bruk og/eller publisering av forskningsdata skal ikke overdras til kommersielle aktører uten at UiT beholder rettighetene til å gjøre dataene åpent tilgjengelige for gjenbruk.»

- Pålitelige arkiver hvor UiT er sikret tilgang til dataene
- Finansiører og tidsskrift kan peke på konkrete arkiv

Hvordan velge arkiv?

1. Bruk et eksternt dataarkiv allerede etablert for din fagdisiplin, for å bevare data i henhold til anerkjente fagspesifikke standarder.

2. Hvis tilgjengelig, bruk et institusjonelt forskningsdataarkiv, eller eventuelle datatjenester etablert for forskningsgruppen.

3. Søk etter andre dataarkiver i: re3data.org.

Basert på: https://www.openaire.eu/opendatapilot-repository-guide

Hvordan velge arkiv?

Spørsmål du bør stille, uavhengig av om du planlegger å arkivere data åpent, eller om det kun er (deler av) metadata som vil være åpent tilgjengelig.

1. Er arkivet vel ansett?
2. Vil arkivet tillate din type data?
3. Vil dataene være juridisk trygge der?
4. Vil arkivet opprettholde verdien av dataene? (FAIR)
5. Er arkivet egnet for gjenbruk av dataene?

(Whyte, 2015)

- Arkivering, gjenbruk og sitering av åpne forskningsdata.
- Opplasting: Ansatte og studenter ved UiT (Feide-innlogging).
- Nedlastning og gjenbruk: Alle.
- Bygd på den internasjonale plattformen Dataverse.
- Sertifisert Core Trust Seal.
- Datasett kuratert av Universitetsbiblioteket
- Lenke til arkivet: opendata.uit.no
- Arkiveringsguiden til DataverseNO ligger på info.dataverse.no

CORE TRUST SEAL

Delta på webinar kl. 12.15 i dag for å lære mer om de institusjonelle samlingen!

Se Zoom-lenke på uit.no/forskningsdata (under *Arrangementer*)

Å finne et arkiv for dine egne data

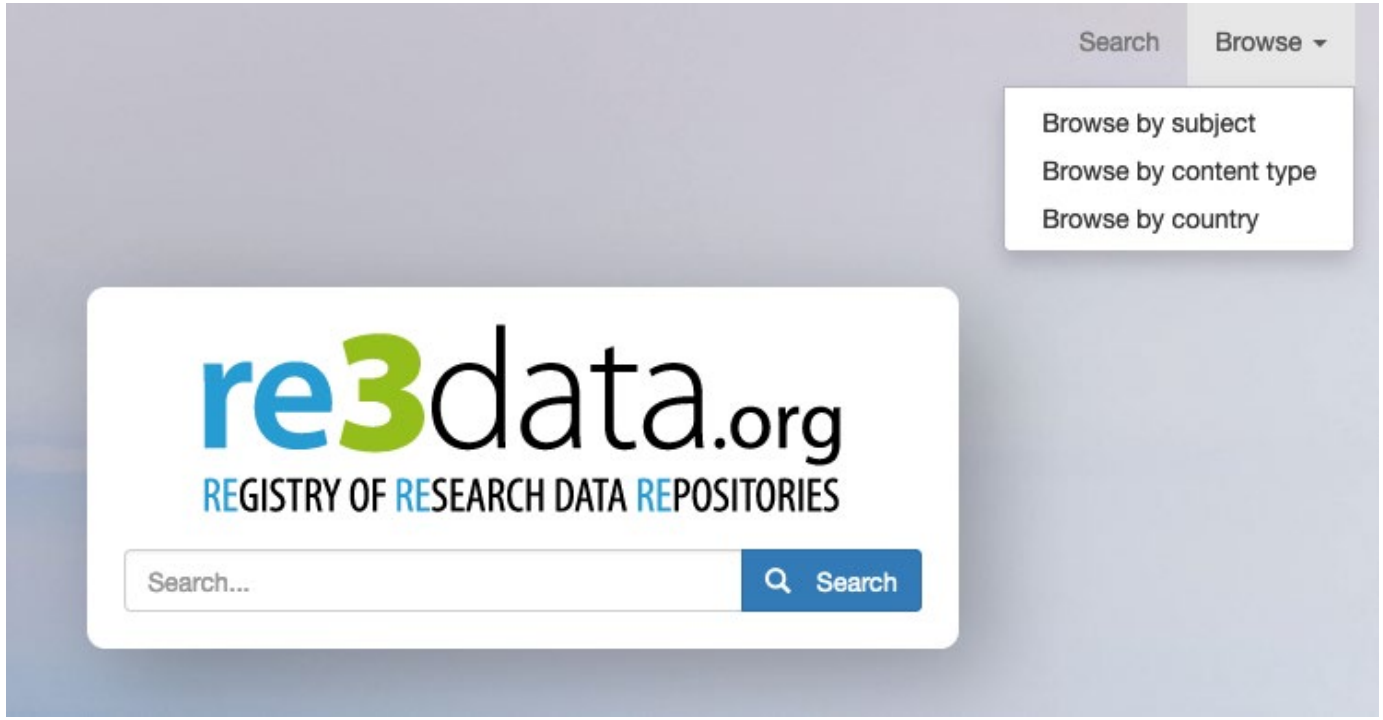

- Ca 2800 ulike arkiver (2022)
- Tverrfaglig søkemotor
- Mye informasjon om arkivene: bruksvilkår, standarder, persistente identifikatorer, programvare, versjonskontroll, osv.
- http://www.re3data.org/

Sorter på emne

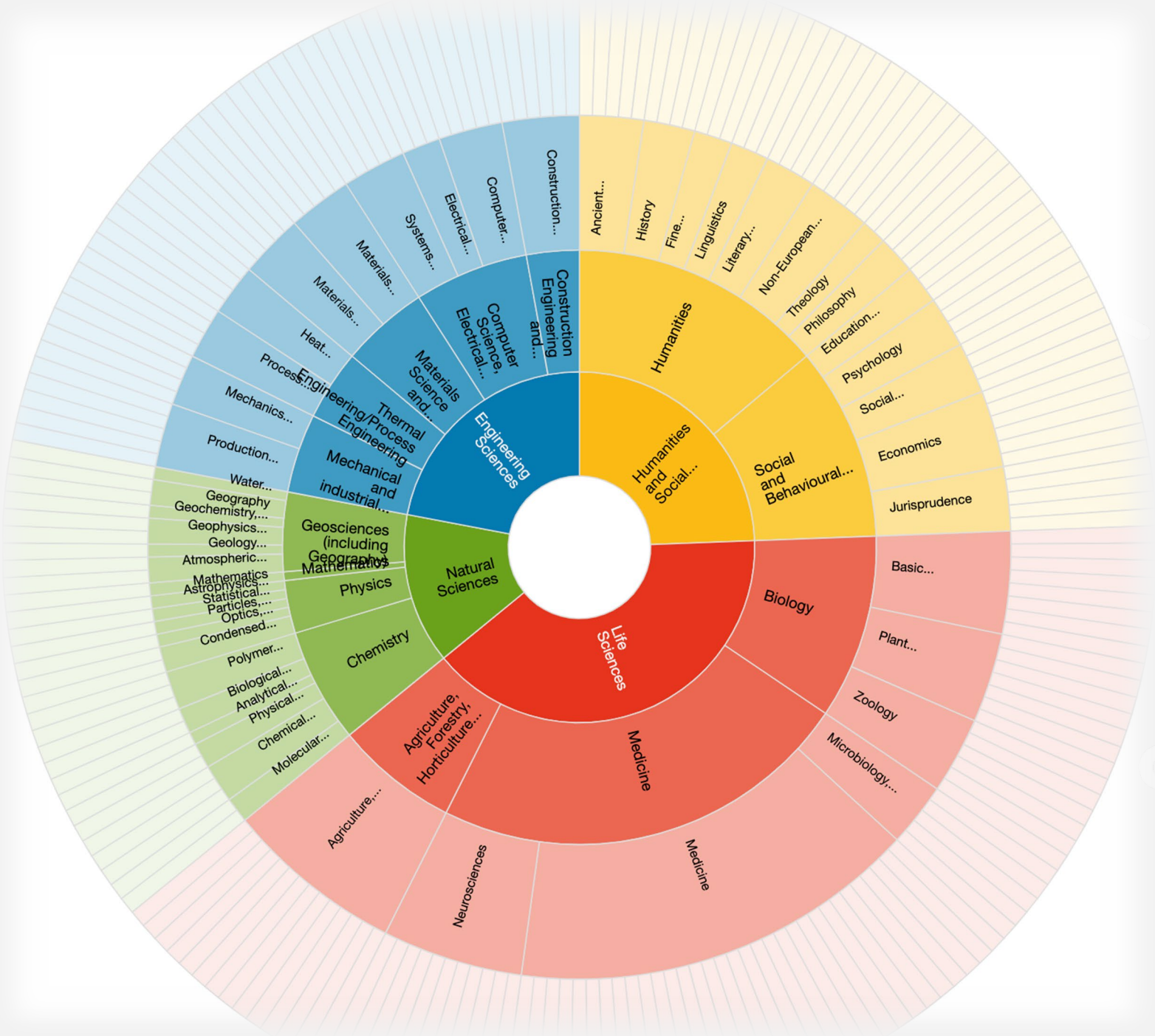

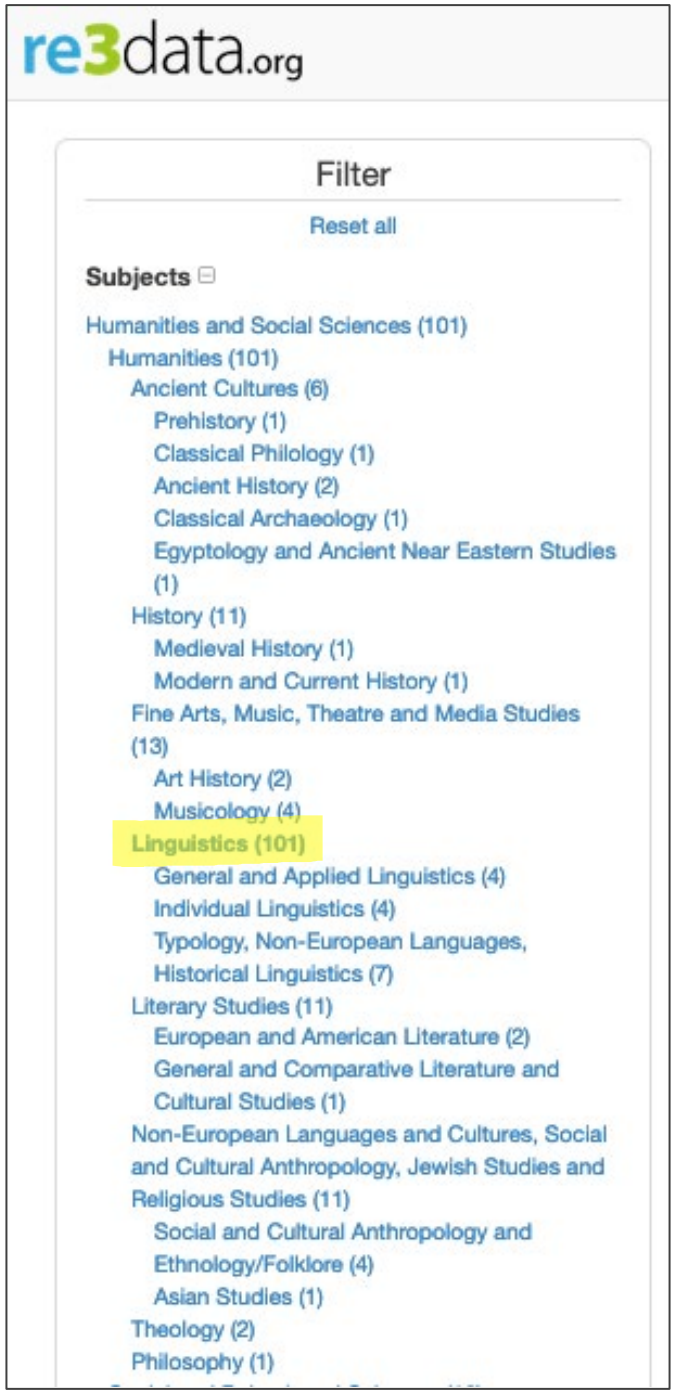

Sorter på emne

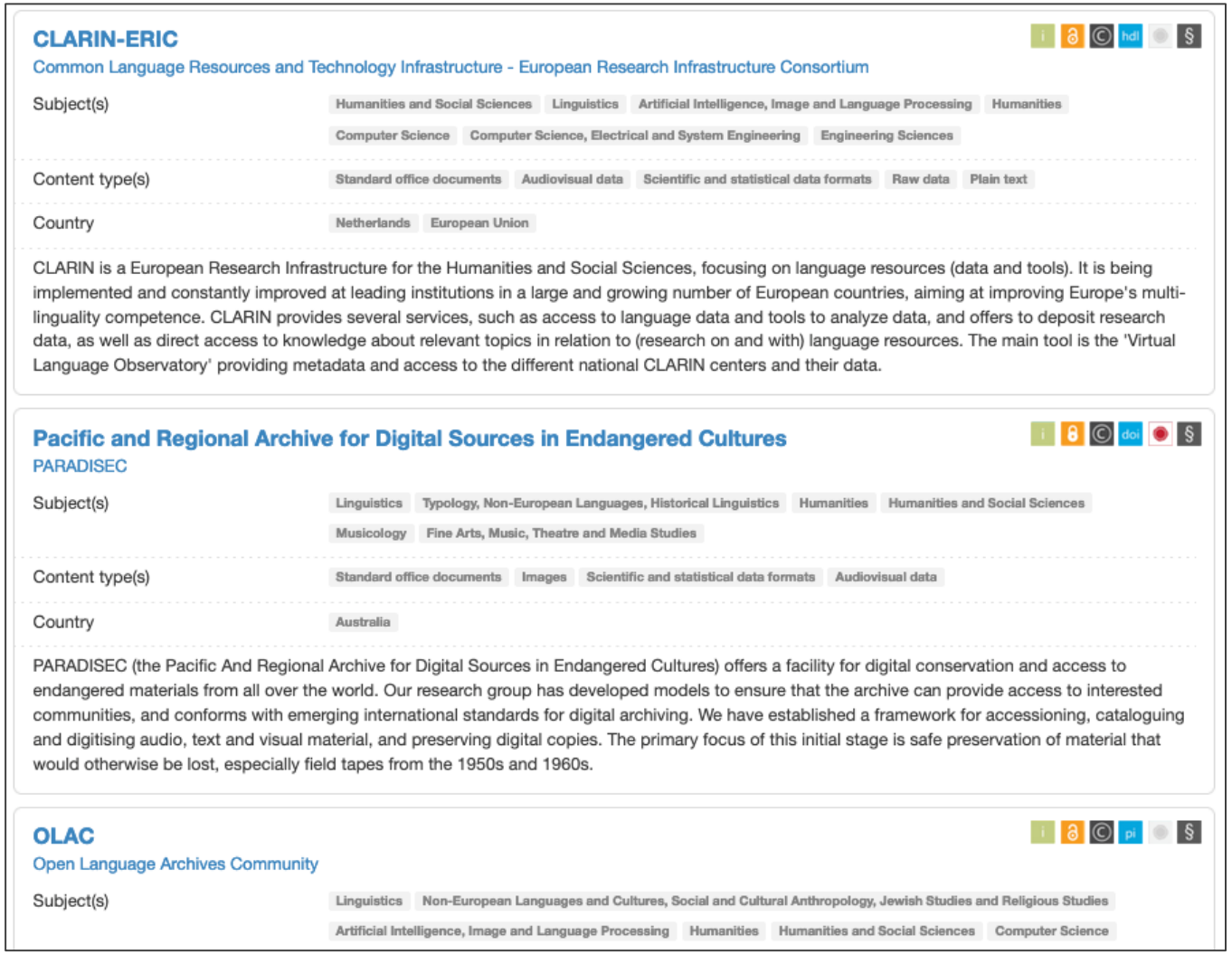

Liste med hovedinformasjon, samt ikoner som indikerer tilgang, persistent identifikator, bruk av standarder, osv.

Arkivering av data med begrenset tilgang

UiT

«Forskeren skal gjøre forskningsdata åpent tilgjengelig for videre bruk for alle relevante brukere, så fremt det ikke er juridiske, etiske, sikkerhetsmessige eller kommersielle grunner til ikke å gjøre det.»

Prinsipper og retningslinjer for forvaltning av forskningsdata ved UiT

(*oppdatert januar 2021*)

Tjenester for alle typer data skal etter hvert være på plass.*

*Det jobbes med saken.

Hvilke data kan du arkivere (åpent)?

Arkivere med
- åpen tilgang til primærdata, prosesserte data og metadata

Arkivere med
- lukket/begrenset tilgang til primærdata
- åpen tilgang til prosesserte data og metadata

Arkivere med
- lukket/begrenset tilgang til primærdata og prosesserte data
- åpen tilgang til metadata

Arkivere med
- lukket/begrenset tilgang til primærdata, prosesserte data og metadata

Åpen (full tilgang) ⟷ Lukket (ingen tilgang)

Graden av sensitivitet og hva som er tillatt avgjør hvor data kan lagres, og om/hvor data kan arkiveres.

Arkivering av data med begrenset tilgang

UiT

«Forskeren skal gjøre forskningsdata åpent tilgjengelig for videre bruk for alle relevante brukere, så framt det ikke er juridiske, etiske, sikkerhetsrelaterte eller kommersielle grunner til ikke å gjøre det.»

Prinsipper og retningslinjer for forvaltning av forskningsdata ved UiT

(*oppdatert januar 2021*)

Sikt

Ved arkivering av kvalitative data som skal arkiveres med personidentifiserende informasjon (enten direkte eller indirekte): Informasjon om hvor lenge materialet skal arkiveres, formålet med arkiveringen, hvem som kan få tilgang til materialet.

Se https://sikt.no/omrade/forskningsdata og https://sikt.no/tjenester/arkivere-data/klargjore-forskningsdata-arkivering

Usikker på hvor du skal arkivere dine data? Kontakt oss på researchdata@hjelp.uit.no

Sitter du på “gamle” data?

- Har du tidligere innsamlede (og behandlede) data som du ønsker å få arkivert åpent?

- Kontakt oss på researchdata@hjelp.uit.no for råd og tips om god og effektiv håndtering

Mer informasjon og hjelp

UiT Forskningsdataportal: https://uit.no/forskningsdata

Email: researchdata@hjelp.uit.no

Ting som skjer fremover

- Open Science lunch (28. September): https://uit.no/tavla/artikkel/824821/open_science_lunch_citizen_science
- Seminar om datavisualisering (17-23. oktober): https://en.uit.no/tavla/artikkel/823818/fair_data_visualisation
- Datarøkternettverket ved UiT (to møter per semester): forskningsdata@uit.no

Illustrasjon: Evita Bergstad

Referanser

European Commission. (2017). *Guidelines to the Rules on Open Access to Scientific Publications and Open Access to Research Data in Horizon 2020.* Version 3.2. Hentet fra http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-pilot-guide_en.pdf

Kunnskapsdepartementet. (2017). *Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata.* Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/3a0ceeaa1c9b4611a1b86fc5616abde7/no/pdf/f-4442-b-nasjonal-strategi.pdf

Norges forskningsråd. (2017). *Tilgjengeliggjøring av forskningsdata* (revidert 2017). Hentet fra www.forskningsradet.no/publikasjoner

UiT Norges arktiske universitet. (2021). *Prinsipper og retningslinjer for forvaltning av forskningsdata ved UiT.* https://uit.no/Content/799979/cache=1673274319000/Prinsipper%20og%20retningslinjer%20for%20forvaltning%20av%20forskningsdata%20ved%20UiT.pdf

Whyte, A. (2015). *Where to keep research data. DCC checklist for evalutating data repositories*. V1. Edinburgh: Digital Curation Centre. Hentet fra http://www.dcc.ac.uk/resources/how-guides-checklists/where-keep-research-data/where-keep-research-data

researchdata@hjelp.uit.no

Helene N. Andreassen, UB

Andreas Klein, UB